

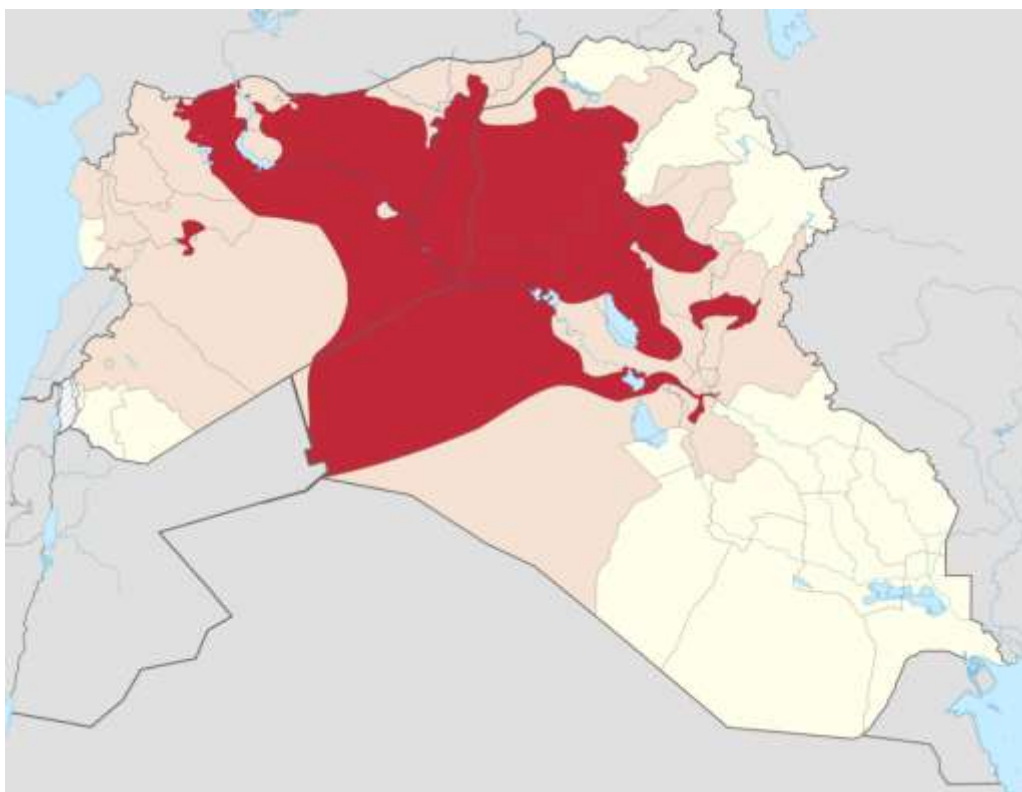
Vänsterpress om Islamiska staten, Irak och Syrien – september 2014

Innehåller artiklar från 10/9 till 19//9. Se även [Vänsterpress om Irak – augusti 2014](#), [Vänsterpress om Islamiska staten – september 2014](#) och [Islamiska statens \(IS\) historia](#).

Martin Fahlgren 19/9 2014

Innehåll

Clarté	1
<i>Den religiösa sekterismens förödande konsekvens</i>	1
Flamman	7
<i>USA kan komma att trappa upp insatsen mot IS</i>	7
Internationalen	8
<i>En tredje kraft mot barbariet</i>	8
Offensiv	10
<i>IS måste bekämpas utan imperialismen</i>	10
Proletären	12
<i>"EU köper olja av Islamiska staten"</i>	12
<i>Obamas dubbelspel</i>	13

Röda områden under IS-kontroll 13 september 2014. I de gulbruna områdena är IS aktivt

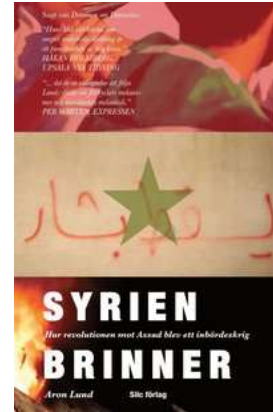
Clarté

Den religiösa sekterismens förödande konsekvens

Martin Fahlgren

Clarté (blogg) 15/9 2014

”Det började i Homs, i den fint skurna mosaiken av konfessionellt blandade byar och förstäder på centrala Syriens slättland. Homs, en mångreligiös metropol som idag är Syriens tredje största stad, har aldrig tidigare spelat huvudrollen i landets politik, men 2011 blev annorlunda. Det var då och där som den religiösa frågan först bröt genom den sekulära politikens yta, och det var där som det först blev uppenbart att Syrien nu står på randen till totalt sönderfall.” (Aron Lund **Syrien brinner**, sid 305)

Islamiska statens (IS) spektakulära framgångar (i synnerhet i Irak) under sommaren 2014 har riktat strålkastarljuset mot den religiösa sekterismens utbredning och reaktionära roll i Mellanöstern.

I Syrien och Irak är idag den religiösa sekterismen ett enormt problem och den slår mot alla progressiva krafter, vars manöverutrymme blir ytterst begränsat. För att progressiva och sekulära krafter ska kunna få större utrymme måste de ta itu med denna sekterism.

I Irak hade motsättningarna mellan sunnimuslimer och shiamuslimer varit stora alltifrån USA 2003 invaderade landet, störtade den sekuläre Saddam Hussein (som tillhörde en sunnimuslimsk klan) och tillsatte en shiamuslimskt dominerad regering (befolkningsmajoriteten i Irak är shiamuslimer). Irak har sedan dess nästan hela tiden befunnit sig i inbördeskrig, där sunnimuslimer alltmer kom att ställas mot shiamuslimer, vilket utgjorde en miljö där religiös sekterism kunde blomstra. Det var under dessa förhållanden som ”al-Qaida i Irak”, det blivande IS växte till.

I Syrien slog sekterismen rot senare, efter upproret mot diktatorn Assad inletts våren 2011. Men det tog inte särskilt lång tid för den att bryta ut, vilket berodde på flera faktorer, inte minst därför att såväl diktatorn Bashar Assad som delar av oppositionen ville ha det på det sättet.

För Assad-regimen var det viktigt att konflikten uppfattades som en kamp mot sunnimuslimska jihadisterna. På detta sätt hoppades regimen kunna få sympati och stöd såväl från omvärlden – ”titta vi kämpar mot terrorister” – som från många syrier, särskilt landets minoriteter, dvs kristna, alawiter, druser osv, men också från mer sekulära grupper oavsett religiös tillhörighet.

För fundamentalistiskt sinnade sunnimuslimer var det å andra sidan av synnerlig vikt att störta den ogudaktige alawitiska presidenten och hans anhang och upprätta en sunnimuslimskt dominerad stat styrd av sharia-lagar.

Således hade båda dessa reaktionära krafter intresse av att upproret skulle få en sekteristisk karaktär. Och de skred till verket.

I sin bok *Syrien brinner* ger Aron Lund en inträngande bild av hur den religiösa sekterismen alltmer kom att förgifta relationerna mellan olika grupper i Syrien.

I kapitlet ”Homs: Sönderfallet börjar” (sid. 305-327) beskrivs *konkret* hur den till en början sekulära oppositionsrörelsen i Homs fick alltmer religiöst färgade förtecken, vilket ledde till att befolkningen splittrades efter etnisk och religiös tillhörighet. Därmed kom minoritetsgrupperna, även sådana som från början hade stött upproret, att alltmer – av självbevarelse-drift – stödjade Assad som garant för sin egen existens. I andra delar av boken får vi beskrivningar som visar att Homs på intet sätt var unikt, utan att det tvärtom var en allmän trend.

Jag ska här återge lite längre delar av kapitlet för att ge en uppfattning om hur det gick till. Men jag vill betona att det bara handlar om utdrag. För att få en mer fullödlig bild så rekommenderas en läsning av hela kapitlet (och givetvis även andra delar av boken).

Mycket tidigt under upproret delades Homsområdet längs religiösa skiljelinjer. Oavsett de goda relationer som tidigare rått mellan alawitiska och sunnitiska grannområden, fann de sig nu stå på skilda sidor i den syriska revolutionen. I princip utan undantag föll de alawitiska områdena in bakom regimen, medan sunnitiska byar och kvarter lika samfällt anslöt sig till revolutionen. Därmed skapades en politisk konflikt mellan de religiösa samfunden, som i längden inte kunde undgå att ta sig religiösa uttryck...

Demonstrationerna fortsatte i de sunnitiska arbetarklass-kvarteren i Homs, medan stadens alawitiska områden förblev lika lugna som de varit från början... [sid 313]

Snart hade de stora sunnitiska fattigkvarteren i Homs börjat likna krigszoner...

Soldaterna [i Assads armé] förstärktes av lokalt rekryterade folkkommittéer, som oppositionen kallade ”shabbiha”. De utgjordes av frivilliga regimanhängare, ofta unga alawitiska män och gängmedlemmar som organiserats av säkerhetstjänsterna...

Även på oppositionssidan började man organisera självförsvarsgrupper. Slagorden ersattes snart av stenkastning, som byttes ut mot först brandbomber och därefter skjutvapen. Striderna i Idlebprovinsen och FSA:s bildande under juni-juli 2011 inspirerade till motstånd... [sid 314]

På bägge sidor började misstänksamheten sprida sig mot alla som avvek från den rådande linjen. Spioner och infiltratörer var en fara som man inte hade råd att ignorera. Säkerhetstjänsterna kidnappade misstänkta oppositionssympatisörer, som fördes till häktet eller till nyupprättade fångläger i fabriker och på fotbollsplaner. Maskerade rebeller bröt sig i sin tur in hos misstänkta angivare i de sunnitiska kvarteren.

Staden delades sakta men obönhörligt upp efter konfessionell tillhörighet. Det började bli svårt, om inte omöjligt, att förhålla sig neutral. Den som inte visade sitt stöd för den ”egna” sidan kunde lätt misstänkas för förräderi. På så vis tystades både sunnimuslimer som sympatiserade med regeringen, och alawiter och kristna som stödde upproret. Människor övergav sina hem för att undgå förföljelser om de tillhörde minoriteten i sitt eget kvarter. Gamla vänskapsförbindelser över religionsgränserna blev allt svårare att upprätthålla. Många på bägge sidor valde att ta det säkra före det osäkra, innan något hände dem själva eller familjen. Några, som vägrade ge upp sitt hem eller tanken på att leva sida vid sida med människor av annan tro, dödades.

Många syrier ville in i det längsta förneka eller tona ner de religiösa spänningarna. Regimen vägrade överhuvudtaget att öppet diskutera frågan, trots att den bakom kulisserna ivrigt utnyttjade alawitisk och kristen sekterism för att samla stöd mot den sunnitiska utmaningen. Assads egen legitimitet som president var så intimt förknippad med Baathpartiets sekulära retorik, och frågan om alawiternas ställning inom regimen så känslig, att han knappast kunde diskutera

dessa frågor öppet. Istället valde man – som vanligt – att framställa konflikten som en strid mellan det syriska folket och salafistiska terroristlikor stödda av Syriens fiender i omvärlden. Det var ingen ny strategi, att försöka växla över landets inre spänningar i en kamp mot den yttre fienden – men den var effektiv och hade dittills alltid tjänat regimen väl.

Oppositionen var lika ovillig att tala om de religiösa problemen. En förklaring var att många dissidenter själva kämpade för sekulära och frihetliga mål, särskilt kanske bland de exil-aktivister som varit så viktiga för att sätta bilden av upproret i medierna. Andra oroade sig för konsekvenserna av att tala alltför öppet om religiösa strider – varningarna för ett religiöst krig kunde lätt bli en självuppfyllande profetia. Dessutom var det en sak att samla stöd i USA och Europa för en demokratisk revolt mot tyranniet, men en helt annan att vinna västvärldens förtroende när konflikten verkade präglad av komplicerade religiösa fientligheter. Alla de stora oppositionella exilgrupperna, från Syriska nationalrådet till FSA-överstarna i Turkiet, försökte därför konsekvent minimera den religiösa frågans betydelse i sina konversationer med journalister i väst... [sid 315-16]

Morgonen den 25 september 2011 sköts dr. Hassan Eid ihjäl av okända män på vägen till arbetet utanför sin bostad i östra Homs, nära Zahrakvarteret. Det blev det första i en serie otäcka och olycksbådande mord på civila i Homs, som snart skulle följas av långt värre övergrepp. Enligt vissa oppositionsaktivister var den alawitiska dr. Eid, chefskirurg på rikssjukhuset i Homs, en farlig angivare som hade hjälpt säkerhetsstyrkorna att arresterasårade demonstranter...

Efter att statstelevisionen bekräftat nyheten om mordet hördes automatsalvor eka från flera sunnimuslimska kvarter, där rebellerna sköt i luften för att fira. I de alawitiska områdena rådde tyst bestörtning. Nästa morgon sköts ännu en påstådd regeringsangivare och strax därefter ska, enligt vissa uppgifter, tre alawitiska lärare ha mördats i Baba Amr. Hämnden lät inte vänta på sig: en Assadkritisk akademiker vid det lokala universitetet hittades mördad i sin bil. Liknande saker hände i andra delar av landet, och ett gift av misstro och religiös fientlighet började sprida sig långt utanför Homs.... [sid 317 -18]

I början av november 2011 brast fördämningarna, och en fasansfull våg av sekteristiska mord svepte genom Homs, där småskaliga strider nu pågick nästan oavbrutet.

Massakrerna verkar ha inletts när en buss hejdades av beväpnade män på vägen norr om Homs. Nio alawitiska passagerare släpades ut och mördades – enligt vissa uppgifter som hämnd för en nyss begången massaker på sju sunnimuslimer. Dagen därpå stoppades en buss som transporterade fabriksarbetare i Houla-området väster om Homs, där vägen kantas av små alawitiska byar. Tretton sunnimuslimska passagerare tvingades av bussen och mördades vid vägkanten. Ytterligare en dag senare hävdade aktivister i Homs att 27 lik, alawiter, hade hittats dumpade på en begravningsplats i staden. Från sjukhusen rapporterades att man mottagit närmare sjuttio döda kroppar under de gångna 24 timmarna. De flesta bar spår av skottskador, men många var fruktansvärt vanställda.

– En del av kropparna har blivit knivhuggna från huvudet ner till fötterna, vissa har fått ögonen uttagna och de brända kropparna går inte ens att känna igen, berättade en läkare i Homs för *Washington Post*.

Många oppositionsaktivister vägrade tro på vad de hörde, och de vägrade framförallt acceptera att även FSA-miliserna skulle kunna vara delaktiga i sådana övergrepp. De hävdade att det var regimen egna säkerhetstjänster som hade stulit kroppar och planterat ut dem i staden för att på så vis solka oppositionens rykte. Att regimen låg bakom de flesta sunnitiska dödsfall i staden var uppenbart, och att den kanske också hade iscensatt en del våld mot alawiter och kristna för att skandalisera motståndsrörelsen var förstås inte omöjligt. Men det var knappast sannolikt att varje massaker på alawiter skulle ha begåtts av säkerhetstjänsterna, och utöver oppositionens egna anhängare var det få som lät sig övertygas av konspirationsteorierna. De blodiga dagarna i Homs kastade en lång och mörk skugga över upproret och minoriteternas värsta farhågor

tycktes vara på väg att besannas.

I början av december 2011 följde ännu en omgång hämndmassakrer. På måndagsmorgonen 5 december lämpades 32 lik av vid rikssjukhuset i Homs. Under dagen fortsatte rapporterna om bortrövanden och avrättningar att strömma in, och ytterligare elva personer dödades enligt oppositionsaktivister. Samma natt dumpade okända män 36 vanställda och lemlästade kroppar på torget i Zahrakvarteret. Sammanlagt ett åttiotal människor miste livet under vad som blev en av upprorets dittills blodigaste dagar...

Efter årsskiftet 2011-2012 rasade hårda strider i flera delar av landet, allra värst i Homs-provinsen. Nu spreds filmklipp från en manifestation i Homs, där den kände fotbollsmål-vakten Abdelbaset Sarout – han som några månader tidigare ropat på religiös tolerans med Fadwa Suleiman – stod på podiet inför en publik som hördes skandera rena hatramsor.

– Vi är alla djihadister! Homs har fattat sitt beslut! Vi vill utrota alawiterna! Shiiterna måste bort! [sid 319-21]

På detta sätt omvandlades en upprorsrörelse som i början var sekulär, och där även alawiter, kristna och andra minoriteter deltog (och där massdemonstrationer var ett centralt inslag), till en konflikt som alltmer antog sekteristisk prägel och med allt större inslag av våld, inte bara från Assad-regimens sida utan också från väpnade oppositionsgrupper. Människor som länge levt ihop utan några direkta problem förvandlades till dödsfiender.

En sunnimuslim från Homs:

Reuters intervjuade också ”Khaled”, en sunnimuslim från Homs som bott med sin familj i den alawitiskdominerade stadsdelen Karm el-Louz i femton år före revolutionsutbrottet. Han berättade om hur stämningen långsamt förändrats under hösten och vintern 2011. Det började med misstänksamma blickar från grannarna. Sen kom hoten, någon slog sönder familjens bil och målade hatslagord mot sunniter på lägenhetsdörren. Till slut körde hyresvärderna ut dem.

– Vi behandlades som brottslingar, förklarade Khaled. Homs har fallit offer för Syriens revolution.

Nu hade han istället sökt skydd i ett sunnimuslimskt kvarter i staden, och förklarade att han aldrig mer ville bo i ett område som befolkades av andra än sunniter.

– Som talesättet lyder, de som lever utanför sin religion kommer att få leva med sina problem. [sid 324-5]

Och en alawit:

På andra sidan den religiösa klyftan fanns 33-åriga Abu Ahmed, en alawit som berättade att hans släkt levt i Homs sedan 150 år. Han har två barn med en sunnimuslimsk kvinna och hade gjort en framgångsrik karriär som fabrikör och restaurangägare i Homs, där han bodde i den välmående sunnidominerade stadsdelen Inshaat. Kring årsskiftet 2012 bestämde Abu Ahmed ändå att det fick vara nog, sedan hans familj hade hotats genom brev, lappar under dörren och e-post. ”Homs är inte för dig”, löd ett mail. ”Det är bättre att lämna staden än att hitta din son med en kula i huvudet.”

– Efter vad som hände kommer jag att offra mig för alla alawiter, förklarade Abu Ahmed för reportern, jag kommer att hjälpa dem även om jag inte känner dem personligen.

– Varför? För att jag ser hur sunniterna behandlar oss.

Nu bodde han tillsammans med tusentals andra alawitiska och kristna flyktingar i kuststaden Tartous, i ett område som helt domineras av hans trosfränder, och ångrade till och med sitt giftermål.

– Jag har en bra relation med min hustru, men för mina barns skull hade det varit bättre om jag gift mig med en alawit. [sid 325]

Denna utveckling har lett till att fundamentalistiska islamistiska organisationer totalt dominerar den *väpnade* kampen i Syrien. IS/ISIS är mest extremt, men även andra, t ex Islamiska fronten, tillhör den kategorin. Shiamilisen i Irak är ett annat uttryck för detta. Och det är uppenbart att den religiösa sekterismen spelar en allt större roll även i andra delar av regionen, t ex i Libanon och Jordanien.

Under ett möte, som hade rubriken ”Från Tahrir till ISIS – Vad händer med den arabiska revolutionen?” (med Gilbert Achcar i Göteborg 1/9), kom jag under en paus i samspråk med en irakier (som visade sig vara shiamuslim, dock en ganska sekulär sådan) och fick då en ganska obehaglig bekräftelse på att den religiösa sekterismens gift fått stor spridning. Han var nämligen genomsyrad av konspirationstänkande och av fördomar om sunnimuslimer. Han hävdade t ex att kurderna länge spelat under täcket med det sunnimuslimska ISIS mot centralregeringen i Bagdad, att sunnimuslimerna inte alls hade varit diskriminerade av de shiadominerade regeringarna, att sunnimuslimerna hatade shiamuslimer och ville ha all makt själva. Det mesta som skrevs om Irak i västerländsk press var illasinnad propaganda och så vidare.

Jag försökte givetvis argumentera emot, t ex att man måste lyssna på och ta sunnimuslimerna på allvar när de säger att de länge varit diskriminerade, men alla invändningar viftade han bara bort. Detta kom således från en i stort sett sekulär shiamuslimsk irakier bosatt i Sverige. Det är givetvis ännu värre på plats, vilket flera radioreportage gett visat – lyssna t ex på Katja Magnussons P1-reportage om Irak 5/9 2014: ”Shiamiliser tros ligga bakom våg av våld mot sunnimuslimer”, som finns på SR:s hemsida.¹

Det är givet att människor som ser på omvärlden och sina landsmän på det sättet, då kan man inte leva ihop i fred – detta trots att man tidigare gjort det i århundraden utan större problem.

För att få stopp på och vända denna utveckling som leder till massmord, våldtäkter, etnisk rensning och liknande, allt i en skrämmande i stor skala, så är det nödvändigt att få bukt med den religiöst baserade sekterismen. Varje seger för ett uppror som sker under sekteristisk fana leder till en intolerant sekteristisk diktatur, förtryck av minoriteter m m. Avgörande för hela regionens framtid är att man lyckas bryta denna onda spiral. Det kommer dock inte att bli lätt – utvecklingen har redan gått för långt.

Den religiösa sekterismens stora betydelse är f ö något som många inom vänstern länge inte insett eller åtminstone inte tagit på tillräckligt allvar. Verkligheten är tyvärr betydligt värre när det gäller dessa aspekter än vad många tror – IS framgångar är bara *ett* uttryck för att motsättningarna mellan sunnimuslimer och andra religiösa riktningar nu spelar stor roll (att skärpa sådana motsättningar ingår f ö i IS’ strategi). Sekterismen har fått en sådan utbredning att den – särskilt sunni-shia-konflikten – *nu utgör det svåraste hindret för en progressiv utveckling i hela regionen.*

Därför är det av yttersta vikt att progressiva krafter i och utanför Mellanöstern ser kampen mot sekterismen som en mycket viktig fråga. Hur man lyckas med att begränsa och motverka dessa reaktionära strömningar är avgörande för Mellanösterns framtid för flera årtionden, minst.

Och så allra sist: För att kampen mot den religiösa sekterismen ska bli effektiv så får den inte inskränka sig till frågor som handlar om religionsfrihet, tolerans osv, utan det är mycket viktigt att föra in ekonomiska, sociala och politiska frågor och krav som de stora massorna i grunden har gemensamt, i stället för att framhäva det som skiljer dem åt (religiös tillhörighet eller tro). När man tillsammans kämpar för bättre levnadsvillkor (löner, pensioner, sjukvård,

¹ <http://sverigesradio.se/sida/gruppsida.aspx?programid=3304&grupp=6287&artikel=5956279>, även reportaget <http://sverigesradio.se/sida/gruppsida.aspx?programid=83&grupp=21056&artikel=5960288> (”Bagdadborna träffas hos tatueringen”, sänd 9/9)

socialvård osv) liksom rätten att skapa organisationer för att gemensamt driva sådana intressen, ja då kommer mer eller mindre automatiskt skillnader när det gäller sådant som religiös tillhörighet att få mindre betydelse.

MF 9/9 2014

Lästips

Insikten om att den religiösa sekterismen är en stor fara är inget nytt. Undertecknad och andra har gång på gång varnat för detta. I t ex artikeln [Trotskij igår, idag, imorgon](#) (september 2012) skrev jag bl a följande:

Till en början var optimismen inom vänstern beträffande den arabiska revolutionen mycket stor. Man tyckte sig se en revolutionär process som dominerades av progressiva, sekulära rörelser där ungdomen var särskilt aktiv. Utvecklingen i Tunisien och Egypten, där islamistiska strömningar kraftigt stärkt sin ställning, har visat att det inte var så enkelt. De stridigheter mellan olika väpnade grupperingar (och som bottnar i motsättningarna mellan olika klaner, folkgrupper och olika religiösa riktningar) som förekommit i Libyen, liksom rapporter om tortyr och mord på fångar, rasism mot svarta osv har lagt ytterligare sordin på optimismen.

Liknande problem riskerar att bli mycket värre i det folkrika Syrien, där mångfalden folkgrupper, nationella minoriteter liksom religiösa riktningar är betydligt större (där finns t ex konkurrerande sunni- och shia-muslimar, vilka kan räkna med utländskt stöd från Saudiarabien resp Iran, och där finns också en ganska stor kristen minoritet, samt kurder och druser). Dessa förhållanden riskerar att leda till svåra sekteristiska, nationella och andra konflikter och har redan börjat göra det (särskilt verkar alawiterna, den religiösa minoritet som Assad tillhör, ligga illa till bland de upproriska²). Sådana frågor måste den revolutionära vänstern ta på allvar och försöka tränga in djupare i, för att bidra till att stärka de genuint revolutionära krafterna, försöka förhindra att motsättningarna mellan olika folkgrupper skärps och övergår i väpnade konflikter, och motverka att fundamentalistiska islamistiska rörelser tar över. Den övergripande målsättningen måste vara att gynna en utveckling i progressiv, sekulär riktning (med religionsfrihet, tillvaratagande av rättigheter för nationella minoriteter m m), där klasskampsperspektivet (dvs sociala, ekonomiska etc frågor) intar en viktig roll och därmed också perspektivet på en socialistisk lösning finns närvarande. Det gäller att helt enkelt (?) närma sig problemen på ett marxistiskt sätt.

Sedan dess har vi tagit upp frågan om religiös sekterism och vikten av att bekämpa den gång på gång i olika sammanhang och ur olika vinklingar. Här följer exempel på texter där den diskuteras (listan är långt ifrån fullständig):

[Syrien – kommenterad artikelsamling](#) (se t ex Introduktionen av mig, och ”Det syriska dramat i svensk vänsterdebatt” av Peter Widén)

[Syrien och Socialistiska Partiet](#) (t ex artikeln ”Konflikten i Syrien: Debatten handlar om viktiga principer” av Peter W.)

[SP-debatt om Syrien](#) (t ex ”Vi hoppas på eld upphör i Syrien...” av Peter W och ”Väl underbyggt om Syrien ...” av Martin F.)

[Nej till innehållslöst vapenskrammel – Syrien och vänstern](#) (av Martin F)

[SP-debatten om Syrien går vidare](#) (”Vilken solidaritet? ...” av Stig Eriksson och Martin F och i synnerhet ”Syrien idag och SP”, ett debattinlägg som undertecknats av 5 SP-are – detta är f ö

² Ett exempel på detta: I P1-ekot morgonen 10/9 [2012] redogjorde Cecilia Uddén för ett besök i flyktinglägret Zaatari i Jordanien. Hon berättade bl a: ”När jag frågar barnen om Bashar al Assad, gör de segertecken och säger han ska störtas och alla alawiter måste dö. – Alla alawiter är mördare, antingen dödar vi dem eller så får de lämna Syrien, säger barnen.” Det är inte troligt att barnen kommit fram till detta själva. Liknande uttalanden har f ö rapporterats från Turkiet. Detta bådar inte gott och gör självfallet alawiterna utomordentligt ovilliga att överge Assad.

en något reviderad version av en text som färdigställdes redan i början av 2013, se artikelsamlingen [Syriendebatt vintern 2013](#))

Flamman

USA kan komma att trappa upp insatsen mot IS

Jim Lobe

Flamman 10/9 2014

Rapporter om etnisk rensning i Irak, och mordet på ytterligare en amerikansk journalist, sätter press på USA att agera mot Islamiska staten IS.

I en ny rapport menar Amnesty International att det krävs en ”snabb och robust” respons för att skydda de etniska minoriteter som lever i IS-kontrollerade områden. Amnestys rapport bygger på fältstudier och intervjuer med vittnen till massavrättningar och kidnappningar. Enligt rapporten har IS ”genomfört etnisk rensning i en historisk skala i norra Irak”. Detta har lett till att fler än 830 000 människor har tvingats på flykt från de områden IS intagit sedan den 10 juni i år, enligt rapporten.

Human Rights Watch menar i en annan rapport att IS avrättade mellan 560 och 770 män efter att man intagit staden Tikrit den 11 juni. Enligt IS själva avrättades då 1 700 shiamuslimska soldater.

I förra veckan beslutade FN:s människorättsråd att man ska skicka en grupp till Irak för att utreda om IS gjort sig skyldigt till krigsbrott.

– De rapporter vi fått talar om inhumana handlingar i en ofattbar omfattning, sade FN:s biträdande människorättskommissarie Flavia Pansieri.

Mord filmades

Samtidigt publicerade IS en video som sägs visa hur den amerikanska reportern Steven Sotloff får halsen avskuren. Sotloff, som bevakade inbördeskriget i Syrien för bland annat *Time Magazine* och *Christian Science Monitor*, kidnappades i Syrien i augusti förra året. Den otäckta videofilmen publicerades två veckor efter att en annan video visat hur den amerikanska reportern James Foley mördades av IS. IS hade i denna video varnat att Sotloff stod på tur om inte USA upphörde med sina bombningar av IS-fästen i Irak. USA har sedan dess genomfört dussintals luftangrepp samordnade med irakiska armén, shiitiska milisgrupper och kurdiska peshmerga-styrkor.

Koalition mot IS

Obama manade på Nato-toppmötet i Wales att militäralliansen gemensamt ska utöka insatserna mot IS. USA vill bland annat att övriga länder ska följa den amerikanska och brittiska linjen att inte betala lösensummor för att få medborgare som tillfångatagits av IS frigivna – något som enligt rapporter blivit en mycket inkomstbringande verksamhet för gruppen. Utrikesminister John Kerry och försvarsminister Chuck Hagel ska dessutom försöka övertyga allierade i Mellanöstern att slå till hårdare mot individer som genom donationer eller på andra sätt stöder IS.

Kräver insats i Syrien

Både inom Obama-administrationen och bland politiker överlag råder det delade meningar i frågan om med vilken militär kraft USA bör slå till mot IS. Många republikaner menar att Obama vid sidan av attacker i Irak även bör beordra luftangrepp mot IS inne i Syrien, och till och med sätta in markstyrkor. Samtidigt oroar sig många demokrater för att detta skulle leda till att USA fastnar i ytterligare en konflikt i Mellanöstern. Vissa tunga demokratiska politiker

har dock intagit en allt hårdare attityd, en trend som förväntas stärkas efter att filmen med det förmodade mordet på Sotloff publicerats.

– Vi måste ge oss efter IS omgående eftersom USA är det enda landet som kan sätta samman en koalition som kan stoppa denna grupp vars mål är barbarisk grymhet, sade den demokratiske senatoren Bill Nelson från Florida på tisdagen.

Internationalen

En tredje kraft mot barbariet

Håkan Blomqvist

Internationalen 12/9 2014

”Den arabiska våren”, är en formulering som bygger på en illusion. Som alla vet följs vårar av andra årstider. Vad som inleddes i Tunisien 2010 och följdes i Egypten och nästan hela arabvärlden året därpå, är en lång process av social revolution. Den handlar inte bara om att byta ut den ena eller andra regimen utan utmanar hela samhällsordningen i regionen. Det är en helt öppen process som inte har någon given utgång. För att leda till en ny stabilitet med förbättrade villkor för människorna krävs ett nytt progressivt ledarskap som kan bryta med de gamla maktordningarna. Alternativet är att regionen sjunker ner i barbari.

Det var budskapet från professor Gilbert Achcar vid London School of Oriental and African Studies, när han besökte Sverige i förra veckan. Achcar, en av världens ledande experter på utvecklingen i arabvärlden, kombinerade universitetsföreläsningar med politiska möten i regi av Socialistiska partiet. I Göteborg samarrangerades med Internationella Socialisterna med ett drygt sjuttio engagerade åhörare. I Malmö deltog ett trettiotal och nära hundra deltagare fyllde Katasalen på ABF-huset i Stockholm. Achcar fick också tillfälle att träffa syrisk socialister på olika orter, inte minst vid ett särskilt möte i Stockholm.

Enligt Achcar är föreställningen om att de folkliga upproren i de arabiska länderna bara skulle störta auktoritära regimer för att därpå länkas in i liberala demokratiska banor illusorisk. Den yttersta orsaken till upproren är, menar han, de samhällsekonomiska förhållandena. Regionen har länge haft de högsta arbetslöshetssiffrorna i världen, i synnerhet bland ungdomen. Samtidigt har utbildningsnivån höjts. Miljoner unga utbildas rakt ut i arbetslöshet. I marxistiska termer handlar det, menade Achcar, om att produktivkrafterna

fjättras av produktionsförhållandena. Samhällena kan inte utvecklas, de unga generationernas arbetsförmåga inte tas i bruk på grund av de rådande maktförhållandena.

Sådana samhällsordningar, underströk han, röjs inte ur vägen och ersätts av någon ny mer progressiv ordning genom några månaders folkuppror. Som i fallet med Egypten, där stat och näringsliv i så hög grad kontrolleras av militären, krävs att hela systemet bryts ned och ersätts av nya maktförhållanden. Mubarak var bara toppen på isberget. Vad vi ser nu, är att systemet slår tillbaka alltmer våldsamt. Den revolutionära process som inleddes för snart fyra år sedan är inte linjär. Revolution och kontrarevolution avlöser varandra utan att någonting avgörs. Sådana processer kan ta mycket lång tid innan någon ny ordning upprättas. Achcar tog som historiska exempel de franska, ryska och kinesiska revolutionsförloppen som sträckte sig över decennier innan en ny stabilitet etablerades.

Illusionerna om snabba segrar för folkupproren motsvaras idag, menar Achcar, av föreställningen att allt är över nu, att den revolutionära perioden är slut. Att kontrarevolutionära krafter kastat tillbaka de progressiva rörelserna betyder inte att någon ny stabilitet kommer att upprättas eller att de folkliga mobiliseringarna för bröd och ökad frihet är historia. Alla de grundläggande problemen i regionen kvarstår och miljoner människor har upplevt att de kan störta makthavare.

Men, underströk Achcar, om inte nya progressiva ledarskap växer fram som kan bilda ett tredje läger, en självständig pol i omvälvningarna, kan regionen sjunka ner i yttersta barbari, det vi idag ser uttryck för i framförallt Syrien och Irak. En fruktansvärd kraft som den så kallade Islamiska Staten, IS, är en spegelbild av den syriska Assaddiktaturens barbari. Enligt Achcar handlar det idag om i huvudsak två kontrarevolutionära krafter i området, de gamla regimernas motoffensiver som i Egypten och Syrien och den islamistiska fundamentalismen i form av Muslimska Brödrskapet och nu framförallt den så kallad Islamiska Staten. Gentemot dessa krafter måste, menar han, demokratiska och socialt progressiva krafter stå självständiga och utveckla ett eget block som motsvarar förhoppningarna från de inledande folkliga upproren.

När dessa ledarskap, av vänsterkaraktär istället växlar mellan allianser med islamisterna och den gamla regimens militär, som i Egypten, förlorar de sin förmåga att leda massupproren ut ur återvändsgränden. En liknande kritik riktade han mot den syriska demokratiska oppositionens samarbete med Muslimska Brödrskapet inom exilfronten Syriens Nationella Råd. Att dessutom knyta sina förhoppningar till stöd från USA och västmakterna ansåg han både utsiktslöst och misskrediterande. För de breda folklagren i arabvärlden betraktas USA inte som någon vän genom dess bombkrig mot Irak och mångåriga stöd åt regionens förtryckarregimer, från Saudiarabien och oljeemiraten till Mubaraks Egypten. USA:s säkerhetspolitik har heller inte handlat om stöd för folkupproren utan om att hålla dess följder i schack. Regeringar kan bytas ut, men statsapparaterna ska hållas intakta.

Gilbert Achcars föreläsningar betraktar utvecklingen i arabvärlden i övergripande historiska och sociala perspektiv. Det är så hans omtalade böcker, [Barbariernas kamp](#), publicerad på svenska av bokförlaget Röda Rummet 2003, och den i fjol på engelska utkomna *The People Want. A Radical Exploration of the Arab Uprising* analyserar sammanhang och bidrar till förklaringar. Hur denna förståelse kan omsättas i handlingsalternativ är, underströk han vid det stora mötet i Stockholm, en uppgift för oss alla som aktivister. Hur vi tillsammans kan bygga och försvara ett tredje läger som självständigt kämpar för en demokratisk väg ut ur kontrarevolutionernas grepp avgör hur den öppna processen ska sluta, med Rosa Luxemburgs ord om barbariets seger eller med socialism i vår tids mening.

Tips

Mötet med Gilbert Achcar i Göteborg 1 september 2014 finns videofilmat på marxistarkivet: [Från Tahrir till ISIS - vad händer med den arabiska revolutionen?](#) (sammanlagt c:a 2 timmar, uppdelat i 4 delar)

Se även artikelsamlingarna (som även innehåller flera artiklar av Achcar): [Om Irak](#) och [Om Syrien](#)

Offensiv

IS måste bekämpas utan imperialismen

Arne Johansson

Offensiv 17/9 2014

USA fick under en internationell konferens i Paris i måndags ett brett stöd av såväl europeiska regeringar som av Saudiarabien, Egypten och en rad andra reaktionära arabiska regeringar för Obamas nya krig mot den så kallade Islamiska staten i Irak. USA:s beredskap att även ta kriget mot IS till Syrien möttes däremot av stor tveksamhet. Även representanterna för alla de fem permanenta medlemmarna av FN:s säkerhetsråd, liksom för EU och Arabförbundet, lovade att stödja den nya och breddade regeringen i Irak i dess kamp mot IS.

Under den nyss avslutade valrörelsen uttalade sig också Stefan Löfven för ett svenskt stöd till den USA-ledda koalitionen mot IS i Irak, oklart i vilken form.

I Danmark har även Enhetslistan, inklusive Socialistiska Arbetarpartiet (SAP) som är Socialistiska Partiets systerorganisation inom USFI, röstat för att inom ramen för den USA-ledda operationen mot IS skicka ett danskt militärt transportflygplan med militär utrustning till den irakiska regeringen.

Så hur ställer sig marxister inom Rättvisepartiet Socialisterna och CWI? Vi utgår som alltid från bedömningar av vad som kan ligga i de arbetande massornas och förtryckta folkens intressen, liksom från vår bedömning av vilka politiska och ekonomiska intressen som ligger bakom alla stridande parters agerande på såväl kort som lång sikt.

När Obama idag, ”motvilligt” som det heter, förklarar krig mot IS ”för att degradera och på sikt krossa” denna terrorgrupp är det viktigt att komma ihåg att det är just USA-imperialismens Mellanösternpolitik och krig i Irak som har skapat den sekteristiska splittring som idag härjar hela regionen.

IS är sprunget ur al-Qaida i Irak, som den mest sekteristiska och skoningslösa delen av det motstånd som växte fram ur de sunniarabiska ruinerna efter USA:s flygkrig, ockupationen och USA:s politik att sedan härska genom att söndra i Irak. IS och andra jihadistgrupper har sedan dess ironiskt nog blivit ett monster som har närts, finansierats och rustats upp av USA:s allierade reaktionära arabregimer i Saudiarabien och Gulfstaterna i dess krig genom vilka ombud som helst mot den shiamuslimskt dominerade regeringen i Bagdad, iranska intressen och den syriska Assad-regeringen. Ända till dess att monstret till sist har blivit en fara för dess skapare. IS har också tills helt nyligen kunnat operera fritt i Syrien över gränsen till Turkiet, som också har tillåtit fri passage för tusentals jihadistiska grupper att ansluta sig till IS och andra jihadistgrupper i det syriska kriget.

Majoriteten av den danska Enhetslistans nationella ledning (14-6 för vapenleveranserna) var enligt en artikel av SAP-medlemmen Michael Voss medveten om detta och att ”Danmark

[liksom Sverige] har haft tre mycket dåliga erfarenheter av att delta i de USA-ledda krigen i Afghanistan, Irak och Libyen”.

Argumenten för att stödja Danmarks deltagande med militär utrustning motiveras enligt Voss, efter en ”konkret analys”, med ”ett tillfälligt sammanfallande av imperialismens och socialisters intressen”, framförallt när det gäller att förse kurderna med vapen i kriget mot IS sekteristiska reaktion.

Enhetslistan tycks ha förstått att den shiadominerade irakiska regeringen minst av allt saknar vapen och att det är av sekteristiska och politiska skäl som den är praktiskt taget oförmögen att bekämpa IS, men menar att vapnen av hänsyn till internationellt legalistiska skäl ändå måste skickas till regeringen. Det görs med den fromma förhoppningen att inte bara den regionala kurdiska regeringen i Irak ska få del av dem och i sin tur inte heller monopolisera dem, utan att alla de kurdiska styrkorna, inklusive de som står nära de mer vänsterinriktade turkiska PKK och dess syriska motsvarighet PYD som YPG ska få del av dem.

Gentemot detta måste vi säga att vi som revolutionära marxister självklart inte står neutrala i kriget mellan IS och de kurdiska styrkor som idag står i främsta ledet mot den nattsvarta och blodiga reaktion som IS representerar. När den irakkurdiska regionens huvudstad Erbil hotas eller de kurdiska Yazidierna hotas av en IS-massaker i Sinjar-bergen kan inte marxister avstå från de vapen som erbjuds, vem det än är som erbjuder dem, eller tillfälligt flygunderstöd, lika lite som till exempel Lenin avstod från att resa till den ryska revolutionen i en godsvagn genom Tyskland.

Men vi kan aldrig stödja anslutningen till en av USA-imperialismen ledd allians, som är dömd att innebära en ny omgång av blodigt kaos för makt, prestige och ekonomiska intressen utan demokratiska och socialt acceptabla lösningar.

Ju fler militära rådgivare och avancerade vapen som kan komma att flygas in från USA och till exempel Frankrike till den kurdiska regionen, desto mer kommer USA:s makt att köpa upp och försöka påtvinga kretsarna kring de kurdiska ledarna som Barzani och Talabani att infoga sig i en västorienterad politisk agenda för Irak. Desto mer kommer också ansträngningarna att isolera de mer vänsterorienterade kurdiska partierna som turk-kurdiska PKK och dess syrisk-kurdiska motsvarighet PYD ta fart.

Redan nu rapporteras i en artikel på Kurd.net att ”de irakiska kurderna känner sig sidsteppade” och att USA lyckats pressa dem att delta i den nya regering i Bagdad som leds av Haider al-Abadi, utan att de villkor som kurderna kräver för att stå kvar inom den irakiska staten när det gäller miljarder dollar för finansieringen av den kurdiska regionens styre, Kirkuk och regionens gränser och makten över oljan fått någon lösning.

Att försvara sig mot IS försök att invadera den kurdiska regionen eller anställa massakrer är en sak, men en helt annan att delta i en offensiv tillsammans med USA-flyg och shiamuslimska miliser in på sunnimuslimska områden. När kurdiska styrkor till exempel återtagit staden Makhmour, som tidigare haft en blandad befolkning, rapporteras den lokala kurdiska milisen vägra en återinflyttning inte bara för dem som misstänkts ha stött IS, utan även för de araber som flytt från IS tillsammans med kurdiska orsbor till säkerheten i den kurdiska regionen.

Enligt den brittiske Irakexperten Patrick Cockburn har den sunnimuslimska befolkningen till största delen flytt från de områden som kurdiska Peshmergastykor återtagit, ”och det är osannolikt att de återvänder”. Som Cockburn påpekar har många sunnimuslimer, om man bortser från minoriteter i deras områden som shiamuslimer, yazidier, turkmener, kurder och kristna, goda skäl att känna sig mer hotade av hämndlystna regeringsstyrkor och redan ökänt brutala shiamiliser än de redan är av IS-extremisterna.

Ännu större problem tornar upp sig om Obama gör allvar av sina uttalanden om att också ta kriget mot IS till Syrien, där han talar om att bygga upp nya marktrupper med hjälp av ”moderata” och provästliga delar av de beväpnade rebeller som konkurrerar med IS. Några sådana av någon som helst betydelse lär bli svårt att finna, om inte USA väljer att enrullera och rusta upp andra våldsamma och extrema jihadistgrupper till tänderna.

Det säger sig självt att ett flygunderstöd till Syriens idag mycket försvagade rebeller vid sidan av IS mycket lätt blir förspelet till USA:s direkta uppslutning även i deras krig mot regimen i Bagdad.

Vad som krävs är ett tydligt nej till USA:s förnyade krigspolitik och en helt annan sorts allians än den USA-imperialismen erbjuder, där till exempel en kurdisk vänster erbjuder de arbetande, fattiga och förtryckta sunniaraberna liksom alla andra etniska och religiösa grupper sitt stöd till ett demokratiskt förankrat och gemensamt självförsvar som kan bädda för en folklig resning underifrån mot IS och andra sekteristiska rebellgrupper. Utrustad med ett demokratiskt, socialistiskt och sekulärt program skulle detta också kunna säkra både ett bredare stöd för deras egen nationella självbestämmanderätt och bidra till ett nytt och icke sekteristiskt kapitel i den undertryckta revolutionen mot alla regionens tyranner.

Proletären

”EU köper olja av Islamiska staten”

Patrik Paulov

Proletären 10/9 2014

Extremisterna i Islamiska staten (IS) drar in stora pengar på att sälja syrisk och irakisk olja. Det är en plundring med många inblandade. Bland de som köper oljan och bidrar till terrorn finns flera EU-länder. Det säger EU:s ambassadör i Irak Jana Hybaskova.

Bekämpandet av Islamiska staten behandlades på ett möte med EU-parlamentets utrikeskommitté i Bryssel 2 september. Jana Hybaskova, EU:s ambassadör i Irak sedan 2011, uttryckte den bestämda uppfattningen att ”oljan är nyckelfrågan”.

Jana Hybaskova är inte den enda som lyfter fram pengarnas roll för Islamiska statens framgångar. De dagliga miljoninkomsterna från oljeexporten har varit och är avgörande för skapandet av det islamistiska kalifatet i delar av Syrien och Irak.

Oljepengarna ger IS möjlighet att köpa vapen och avlöna krigare. De ger möjlighet att köpa stöd genom att erbjuda någon form av social service och statsmakt till befolkningen, åtminstone för dem som underordnar sig den sunniextrema wahhabitiska läran.

Iraks tidigare oljeminister, Issam al-Chalabi, menar att det handlar om enorma mängder olja som IS plundrar och säljer vidare. En uppskattning är att organisationen under 2014 kommer att tjäna 100-150 miljoner dollar bara på den irakiska oljan.

Issam al-Chalabi förklarar i en intervju för den jordanska tidningen Azzaman att oljan från Syrien och Irak först hamnar i Turkiet. En del av den fraktas vidare. Enligt Issam al-Chalabi är internationella oljebolag inblandade, då de kan göra stora profiter på den billiga smuggelvaran.

Var hamnar Islamiska statens olja?

EU-ambassadör Jana Hybaskova gav svar på den frågan när hon talade i Bryssel förra veckan. I inlägget som finns på EU-kommissionens webbsida säger hon att det tyvärr är så att det

finns medlemsstater i EU som köper denna illegala olja. Trots frågor från närvarande EU-parlamentariker vägrar hon att namnge länderna.

Hennes avslöjande har förbigåtts med tystnad. Med tanke på att FN:s säkerhetsråd nyligen stämplade Islamiska staten som en terroristgrupp borde avslöjandet ha lett till ett ramaskri. De EU-länder som köper IS-oljan bryter ju mot internationell lag och stödjer terrorism.

Kanske har tystnaden att göra med att EU varit pådrivande i att först strypa Syriens officiella oljeexport för att sedan uppmuntra de väpnade rebellerna att plundra och sälja oljan.

I september 2011 införde EU sanktioner mot Syrien som omfattade just oljeprodukter, vilket var en del i det aktiva försöket att störta landets regering. I april 2013 beslutade Carl Bildt och övriga utrikesministrar i EU att undanta oppositionskontrollerade områden i Syrien från oljesanktionerna. Utrikesministrarna presenterade detta som en hjälp till "civilbefolkningen och oppositionen".

Rent konkret innebar beslutet att EU gjorde det lagligt för EU-länder att köpa olja från rebellområden i Syrien. Det öppnade också upp för EU-länder att sälja utrustning och teknik till olje- och gasindustrin i rebellområden, med syftet att öka möjligheten att utvinna olja och gas.

Hur mycket syrisk olja som sedan dess hamnat i EU-länder eller sålts vidare av EU-baserade oljebolag vet vi inte. Men det är ingen särskilt vågad gissning att de exportkanaler som EU banade väg för i april 2013 används av Islamiska staten. Det är därför oljan hamnar i EU-länder, vilket EU-ambassadör Jana Hybaskova pekar på.

Det bör också sägas att "moderata" västkramande rebeller aldrig haft kontroll över oljan i norra Syrien. Innan Islamiska staten tog över området förra året var al-Qaidagruppen Jabhat al-Nusra den dominerande kraften.

Carl Bildt håller tyst. Ingen självkritik mot EU:s roll i stärkande av Islamiska staten. Inte ett knyst om att pengar från EU-länder möjliggör dess förbrytelser.

Obamas dubbelspel

Patrik Paulov

Proletären 17/9 2014

Ena stunden förklarar Barack Obama att Islamiska staten (IS) är ondskan själv och måste bekämpas. I nästa stund riktas krutet inte mot IS utan mot dess starkaste motståndare.

Barack Obama talade till folket onsdag förra veckan med anledning av hotet från Islamiska staten i Irak och Syrien. USA måste ingripa då det handlar om USA:s säkerhet, hävdade Obama.

Men precis som när George W Bush gick ut i krig mot terrorismen 2001 finns andra storpolitiska frågor bakom agerandet.

Det finns ingen anledning att betvivla att Obama är bekymrad över det vidsträckta kalifat som håller på att skapas i delar av Syrien och Irak. De religiösa extremister som i många år varit användbara i imperialismens söndra och härska-taktik har nu blivit för starka och hotar USA:s intressen i Mellanöstern.

Ändå är det uppenbart att makthavarna i Washington inte ser IS som huvudproblemet. Obamas tal var inte bara en krigsförklaring mot IS. Det var också en krigsförklaring mot Syrien och dess regering.

För det första sade amerikanske presidenten att han tänker ta sig rätten att flygbomba mål i Syrien, om han anser det vara nödvändigt. Nationell suveränitet eller internationell rätt är inget världens mäktigaste nation låter sig hindras av.

För det andra sade Barack Obama att USA utökat den militära hjälpen till den syriska väpnade oppositionen. Han uppmanade kongressen att snarast godkänna ett hjälppaket på 500 miljoner dollar till rebellerna. I samarbete med sunniextremismens hemland, Saudiarabien, ska en ny grupp påstått ”moderata” rebeller tränas och utrustas att kriga mot både Islamiska staten och den syriska regeringsarmén.

Naturligtvis jublar den utlandsstödda syriska oppositionen. Efter att dess väpnade styrkor antingen kapitulerat inför syriska armén eller gjort gemensam sak med Islamiska staten får dessa av väst utvalda ledare en ny chans.

Det är tydligt att Barack Obama har att ta hänsyn till intressen som står över Islamiska statens terror.

Förhoppningen om att störta Bashar al-Assads regering finns kvar. Därför ska den syriska armén bekämpas, trots att denna armé är Islamiska statens starkaste motståndare.